

NOVA DOBA

Licejska knjižnica

Dolžni iztis
Ljubljana

Stane letno 48 Din, množestvo letno 120 Din.
— Oglas za množstvo letno 40 p. Reklame med tekstom,
osmrtnice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadstr. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1 prtičje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada štev. 10.066.

Hrvatsko vprašanje ali poglavje o „bolni amputaciji“.

Celje, 4. januarja.

Odkar obstaja naša narodna država, se pojavlja v njej neprestano notranje trzavice, povzročene po plemenski antagoniji med Hrvati in Srbi. Velik del hrvatskega plemena se je pod madžarskim gospodstvom globoko vživel v misel samostojne hrvatske države. Ta specifično hrvatski mentalitet je postal hrvatskemu plemenu tudi po združenju v enotno jugoslovensko narodno državo — in spremni demagogi Radičeve sorte so vedeli tudi še naprej gojiti hrvatski plemenski separatizem proti Srbom, ki ga je večpla Hrvatom madžarsko-avstrijska kamarila. Kakor nevarna kuga se je razširila med Hrvati fiksna ideja o samostalni hrvatski republiki, ki bi naj bila samo federativni del velike jugoslovenske države. Do najhujšega viška so z najdrnejočo demagogijo razpaljene plemenske strasti na Hrvatskem. Hrvatsko plemeno pod vodstvom Radiča ne priznava ustanove, katere podlaga je narodno in državno edinstvo. Ne priznava ujedinjenja, ampak neprestano poje pesem o potrebi sporazuma med Hrvati in Srbji na podlagi Radičeve fraze o hrvatski republike.

In tako stoji hrvatsko vprašanje neprestano v ospredju vsega našega političnega življenja. Te dni pa je zagrebški »Obzor« pričel pisati o sporazumu, sklenjenem meseca avgusta med Radičem in Protičem. Protič sam pa je 16. dec. v svojem listu »Radikal« pisal o »amputaciji, če tudi bolni, vendar neizbežni«, ako ne pride do sporazuma. Ta Protičeva aluzija je izvala v naši javnosti veliko začudenje. Zakaj po vseh o sporazumu, ki so prišle sedaj v javnost, je jasno, da sta se Radič in Protič sporazumela v tem smislu: če ne pride med Srb in Hrvati do sporazuma, mora priti do razcepanja države in do ustanovitve samostojne hrvatske republike. Javnost, ki si je sporazum, če bi v edinstvenem narodu sploh še trebalo kakšnega sporazuma, mislila edino le v okviru naravnega in državnega edinstva, je stala pred težkim razkritjem. Zakaj jasno je: treba je samo onemogočiti sporazum, in v smislu Radič-Protičevih dogоворov bi se najdržava razcepila, Srbija bi postala zopet država za-se, seveda ogromno povečana z Vojvodino in Bosno. Hrvatska bi postala samostalna republika, mala Slovenija bi pa bila izročena svoji usodi. S tega stališča je razumeti neprestano pi-

sanje hrvatskih radičevsko - blokaških listov o treh »narodih«, razumevati uporjo abstinenca Radičevega bloka, razumevati Radičovo zahtevo, da se odpuste hrvatski vojaki. Radič - Protičev sporazum bi bil torej dogovor o razbitju in ne o ureditvi države.

In sedaj si poglejmo, ali so upoviščene nade Radičevcev na samostalno hrvatsko republiko v slučaju razbitja države. Gotovo je, da bi vprašanje nove ureditve reševala zopet poslanška konferenca, zakaj vrnili bi se v štadij pred ustvarjenjem Jugoslavije na pariški konferenci. Danes, ko je Amerika izjavila takoreč svoj desinteresem na evropskih zadavah, je gotovo, da bi v našem vprašanju na konferenci igrala Italija odločilno vlogo. Saj je že med vojno neprestano poskušala ločiti vprašanje Hrvatske od vprašanja Srbije in Jugoslovanstva, ker je hotela tudi Hrvatski napraviti soodgovornost za vojno in posledice avstro-ogrškega poraza. Se li Radič in njegovi zavezniki zavedajo ne-preglednih posledic takšnega položaja za Hrvatsko? Varajo se, če misljijo, da bodo zapadne države pripustile ustvaritev hrvatske republike. Varajo sami sebe, če še danes nočejo videti, kako Lloyd George in drugi mogočniki še vedno strene za vzpostavitev Avstro-Ogrske, četudi v zmanjšani obliki in četudi pod firmo podonavsko federacijo. Oni, katerim niti močna Jugoslavija ni dovoljna garancija za njihove načrte, ne bodo šli ustvarjat male in slabe nevtralne hrvatske republike.

Radičovo delo je sleparstvo. Sleparsvo je njegova demagogija s hrvatsko republiko, ki je velesile nikdar ne bi pripastile. Sleparsvo so Radičeve trditve, da bi z ustanovitvijo hrvatske republike bil rešen srbsko-hrvatski spor. V veliki Srbiji bi ostalo še vedno veliko Hrvatov, v malih Hrvatskih veliko Srbov in v obeh državah bi nastale iredente, hrvatsko-srbski spor bi bil le še bolj razpajan.

Gotovo je, da se hrvatsko vprašanje mora rešiti, ker je nemogočo, da bi se plemenski boji v naši državi vlekli skozi desetletja. Gotovo pa je tudi, da se nikdar ne more in ne sme reševati na podlagi Radičevih blodenj in na podlagi kakšnega »sporazuma«, ki bi vseboval možnost za razpad države. Gotovo je, da se ne sme vprašanje rešiti z nasiljem nad plemenom, ki je zapeljano po pusti, prostashi demagogiji. Čas sam bo storil svoje. Ne dvomimo, da se bo na obenh straneh pričelo iztrezenje. In pričelo se bo predvsem v masi naroda na hrvatski

in srbski strani, v oni masi, katere duša je danes zapeljana, inficirana od brezvestnih voditeljev, ki je pa v svoji globalni pošteni. In takrat pride velik obračun proti vsem zapeljivcem od Radiča in Drinkoviča na eni ter do Protiča na drugi strani. Narod sam bo sodil in obsodil.

Morda bo do tega treba še let. V tem času pa je dolžnost vseh, ki hočejo dobro narodu in državi, da pospešujejo ta naravni proces z neprestanim gojenjem medsebojne ljubezni, spoštovanja, razumevanja, dobrote. Življenje samo bo brez všakoršnih pogajanj, ki so v edinstvenem narodu nekaj nemogočega, ustvarilo sporazum, toda sporazum o notranjem urejevanju države v zadovoljstvu vseh delov naroda, in ne sporazum o razbitju države, kakoršen je bil sklenjen na žalost med Radičem in Protičem.

Politične vesti.

Iz seje ministrskega sveta.

Beograd, 2. jan. Min. svet je imel danes od 16. do 20. ure sejo. Sporazumeli so se, da se imenuje za novega vojnega ministra general Vasič. Verjetno je, da bo zato kralj že jutri sprejet demisijo dosedanjega vojnega ministra generala Žečevića in nato takoj podpisal ukaz o imenovanju generala Vasiča. Min. pred. Pašić je izjavil, da radi rahlega zdravja ne more več obdržati resorta ministrstva zunanjih del in je predlagal kot kandidata dr. Momčila Ninčića.

Minister za šume in inide je referiral o solnem rudniku Kreki pri Tuzli, v katerem se pridobiva dnevno 200 vagonov soli, ki stane danes na lici mesta 28 Din 20 par 100 kg. Minister je izjavil, da bi se moglo pri boljših prometnih zvezah proizvajati dnevno 500 vagonov. S tem bi bila krita polovica potrebe na soli za našo kraljevinu.

Končno je min. svet odločil, naj se imenuje za našega poslanika v Parizu dr. Miroslav Spalajkovič.

Iz seje odbora za poslovnik Nar. skupščine. Pri razpravi o poslovniku narodne skupščine so se radikalci, zlasti dr. Markovič, sklicevali na običaj angleškega parlamenta in zahtevali, da se favorizira večina, tako, da dobi polovico plus dva člana od celokupnega števila članov odbora. Dr. Markovič so podprtali tudi drugi člani radikalnega kluba. Temu predlogu so se protivili delegati drugih strank, ki so stali na stališču, da se mora v novi poslovnik sprejeti načelo proporcionalnega sistema. Ker so pri tem vstrajali, se je vprašanje odgodilo

jo poljubila in kakor nora ponavljala:

»Olivier, odgovori mi... Moj Bog! Mrtev je, mrtev je!«

Smrt toraj ni bila negacija, ker sem slišal in mislil. Samo negacija me je strašila od moje mladosti. Nisem si domišljal, da se razblini moje bitje, niti o popolni supresiji tega, kar sem bil, in to za vedno stoletja in stoletja naprej, ne da bi se moja eksistenza mogla zopet pričeti.

Vsakokrat me je stresel mraz, kadar sem našel v časopisu prihodnje date bočnega stoletja: Gotovo ne bom živel več do tega data in to prihodnje leto, katerega ne bom videl, v katerem me ne bo več, me je napolnjeval z grozo. Saj nisem bil svet in ne bo-l šlo vse svojo pot, ko bom odšel?

Mrtev sanjati o življenju, je bilo vedno moje upanje. Brezvomno to ni bila smrt. Gotovo se vsak trenutek prebudi. Da, sedaj se vzdignem, stisnem Margareto z rokami k sebi in ji posušim solze. Kako bova zopet vesela! Kako se bova še bolj iskreno ljubila! Dva dni bom še počival, potem pa pojdem v redništvo. Novo življenje se začne za

po pravoslavnih praznikih. Odbor je razpravljal tudi o predsedništvu zakonodajne skupščine. Strinjal se je v tem, da najima zakonodajna skupščina samo podpredsednika s plačo 1500 Din mesečno razen poslanških dnevnih. Stevilo tajnikov naj se zniža od devet na štiri s plačo 1200 Din mesečno razen dnevnih. Glede plače predsednika so zahtevali demokrati, naj se zeniči s plačo ministarskega predsednika 9000 Din mesečno. Ker se niso mogli o tem sporazumi, se je razprava odgodila.

General Vasič vojni minister. Ministrski predsednik Pašić je 3. tm. dopoldne predložil kralju v podpis ukaz o imenovanju generala Miloša Vasiča, komandanta I. armije v Novem Sadu, za vojnega ministra.

Dr. Ninčić ne bo minister za zunanje posle? S kandidaturo dr. Ninčića za ministra zunanjih zadev niso nezadovoljni samo demokrati, ampak tudi večina radikalov, ki stoe na stališču, da dr. Ninčić nima dosti diplomatičnih sposobnosti in ni storil ničesar v korist stranke. Muslimani pa vstrajajo na ustanovitvi parlamentarnega odbora za zunanj politiko, ker je z ozirom na naš zunanj položaj kontrola delovanja zunanjega ministra neobhodno potrebna.

Komunistični atentatorji na regenta, sedanega kralja Aleksandra, so prosili za odgoditev sodne razprave, dočim so preje vedno zahtevali, da pridejo člne pred pred sodiščem. Razprava proti zarotnikom se prične najbrže že v prvi polovici januarja.

Istrani proti hrvatskemu bloku. Na zborovanju hrvatskih Primorcev na Sušaku, je nastopil star narodni borec Vjekoslav Spinčič, ki je, dasi član Hrvatske zajednice, obsojal politiko bloka, ki je samo orožje v rokah naših zunanjih nasprotnikov. Zaslužena Istra kaže jasno, da Istrami ni mesta v bloku. Končem svojega govora je izjavil Spinčič, da izstopa iz »Hrvatske zajednice«, ker ne more biti pristaš stranke, v kateri sta Radič in Košutič.

Vpostavitev Rusije. Medavezniška konferenca v Cannesu bo razpravljala tudi o zopetni vpostavitev Rusije, o olajšanju mednarodne izmenjave blaga, o pospeševanju prometa, sploh o vprašanjih ki se tičejo obnove Evrope.

Krisa v Bolgarski. V sofiskih političnih krogih vlada velika kriza in bo prišlo najbrže do novega političnega preobrata, ker je veleposlanška konferenca v Parizu odločila, da se mora redukcija bolgarske vojske v zmislu mirovne pogodbe izvesti do 5. januarja.

naju, bolj srečno in bolj obsežno. Toda ni se mi mudilo, za sedaj sem bil preveden pot. Margareta je bila nespametna, da je obupavala, ker nisem imel moči obrniti se in se ji nasmejati. V trenočku, ko bo ponovila:

»Mrtev je! Moj Bog! Mrtev je!« jo bom objel in ji prav na tiho zašepetal, da se ne ustraši: »Ne srčec moje, jaz sem samo spal. Dobro vidiš, da sem živ in da te ljubim.«

II.

Na Margaretin krik so se nenadoma odprla vrata in zaslišal se je glas:

»Kaj se je pripetilo, sodesa? Zopet nov napad, kaj ne?«

Spoznal sem glas. Bil je glas stare žene, gospe Gabin, ki je stanovala v istem delu hotela, kakor midva. Že pri njenem prihodu je bila zelo postrežljiva, ganjena radi najnove pozicije. Takoj nama je povedala svojo zgodovino. Neizprosen hišni posestnik ji je prodal njen počitniški zadnjo zimo in od tedaj je stanovala s svojo desetletno hčerkjo v hotelu. Strigli ste senčnike za svetilke in ste

EMILE ZOLA:

Smrt Oliviera Bégailla.

(Prevedel E. Šimnic.)

(Dalje.)

To je vsa moja mladost. Nekaj časa sva živel tam doli. Nekoč pa, ko sem prišel domov, sem našel ženo vso objokano. Tekom šestih mesecev sem si s pomožnimi deli prislužil toliko, da sva skromno živel in ko se je star prijatelj naše rodbine potrudil, mi preskrbeti v Parizu službo, sem vzel svojo ljubo ženko s seboj, da ne bi več jokala. V kupeju je bila dobre volje in se je smejava. Ker je bila klop v tretjem razredu zelo trda, sem jo vzel ponoči k sebi na kolena, da bi lahko slajše zaspala.

Sedaj veste vso mojo preteklost. V tem trenutku sem pa umrl na nerodni hotelski postelji, madtem ko je moja žena na kolenih plakala. Bela lisa, ki sem jo zaznal z levim očesom, je bledela počasi bolj in boli; toda spomnil sem se prav načanko sobe. Na levo je stala omara, na desno peč, sredi katere je kazala polom-

ljena ura brez nihala deset minut čez deset. Okno se je odpiralo na ulico Dataphine, temno in globoko. Cel Pariz je šel tod mimo in v tem hrupu in trušču sem slišal šklepetati šipe.

Nikogar nisva poznala v Parizu. Ker sva požurila našin odhod, so me pričakovali še le prihodnji pondeljek v redništvo. Toliko časa sem bil lahko v postelji. Ta zapor v teji sobi, kajnor naju je potovanje zaneslo, zmučena od petnajsturne vožnje po železnici in otrpena od ropota po ulicah, nama je bila čisto tuja senzacija. Žena me je negovala s smehljajočo milobo, toda čutil sem, kako je bila preplašena. Včasih se je približala oknu in hipno pogledala na ulico, potem se je pa vrnila bleda in prestrašena pri pogledu na ta veliki Pariz, od katerega ni poznala ni kamna in ki ji je tako strahovito grozil. Kaj bode storila, če se nič več ne zbudim?

Kaj se bo zgodilo z njo, zapateno v tem neizmernem mestu, brez vsake opore in nevečo vsega?

Margareta je prijela za eno roko, ki je visela brez življenja čez posteljni rob,

Laška nesramnost. Fašisti v Trstu so na svojem shodu sklenili: Tržaški fašist odobrava velikodušen nastop mornarjev, ki so na »Andace« branili čast Italije in protestira z največjo odločnostjo proti neprestanim izivjanjem; ki se čujejo tako pogosto iz italijanskih mest ob Adriji, žrtvovanih hrvatski prednosti in pozivlja vlado, naj enkrat za vselej uduši z največjo trdoto jugoslovansko nesramnost ter si končno pridružuje, da naredi odgovorne vse Slovence, ki žive v mejah Italije, za vsa izvršena nasištiva nad laško častjo in laškim narodnim ugledom.

Mariborske novice.

Predavanja kapetana Luja Lovriča v Mariboru. Sredi januarja prispe v Maribor znani kapetan-dobrovoljec Ljubo Lovrič, ki je na solunski fronti oslepel na obeh očehih, in priredil več predavanj.

Mariborsko ljudsko vseučilišče. Dne 18. januarja se vrši v Mariboru ustanovni občni zbor ljudskega vseučilišča. Prebivalstvo z veseljem pozdravlja ustanovitev. Pripravljali odbor je že pridobil več dobre predavateljev.

Napad na učitelja Ivana Gabrščeka v Makolah pred sodiščem. 3. dec. m. l. je bila obravnavana pri okrožnem sodišču v Mariboru zoper Antona Mlakarja iz Pečke pri Makolah in Jožeta Trantura, ker sta napadla učitelja Iv. Gabrščeka in ga z bodalom ter z železno palico močno poškodovala. Ant. Mlakar iz Pečke in Josip Trantura sta bila obsojena vsak na 10 mesecev težke ječe. Mlakar je dejarije dosedno tajil, ker je bil pa že umogokrat kazuovan radi napadov in pretegov z bodalam — ga je to zelo obtežilo. Trantura je pa dejanje odkrito priznal in za to mu je bila priznana najmanjša kazen. Pri drugem napadu 4. okt. m. l. je bil učitelj Gabršček znova napaden. Pri tem je napadalec Skrbinec ustrelil v trebuš. Drugi dan je napadalec podlegel ramu. Državno pravdništvo je sedaj ustavilo kazensko postopanje proti učitelju Gabrščku, ker po izjavah prični najmanjšega povoda za nadaljnjo zaledovanje. Učitelj je streljal v silobranu, ko je napadača poprej 6-krat opozril, da bo streljal. Manj pijače, pa bodo fantje bolj pametni.

Polurno stavko so uprizorili delavci delavnic Južne železnice v Mariboru dne 4. tm. pop. kot svarilo merodajnim činiteljem, če se ne bi izplačala zahtevana trinajsta mesečna plača. V tem slučaju prične splošna stavka.

Ptujske novice.

Brod pri Zavrču je prevzel okrajni zastop ptujski. Brod je velike važnosti, ker veže Spodnje Haloze s Spodnjim ptujskim poljem.

Konec afere Dengg. Stavbeni mojster V. Dengg iz Ptuja je bil obtožen hudo delstva krivega pričevanja. Vršile so se proti njemu tri obravnavne. Prvikrat je bil obsojen na 15 let, drugič na 2 leti. Obakrat se je ugodilo njegovemu prizivu. Sedaj je končno razpravljal kazenski senat in odsodil Dengga na 3 mesece težke ječe.

Razširjajte „Novo Dobo“!

kvečemu zaslužili 40 sujev na dan.

»Moj Bog, ali je končano?« je vprašala bolj s tihim glasom.

Čutil sem, da se je približala, me pogledala, me potipala in tolažila s sotijem:

»Uboga mala! Uboga mala!«

Margareta, ginjena, je jokala kakor otrok. Gospa Gabin jo je vzdignila, posadila na lesen naslonjač, ki je stal pri peči in jo skušala potolažiti.

»Res, vi si bodete še zdravje pokvarili. Ker je vaš soprog umrl, ne smete iz obupa zboleti. Ko sem zgubila Gabina, seveda sem bila iz sebe kakor vi, tri dni nisem mogla čisto nič jesti. Vendar radi tega ni bilo nič bolje, obratno, še bolj me je potrlo. Glejte, iz ljubezni do Boga boste bolj pametni...«

Počasi je Margareta utihnila, njene moči so bile izčrpane. Le semintja so jo znova solze oblike. Med tem je pa začela stará ženska s šurovo avtoriteto gospodariti po sobi.

»Ne ukvarjajte se z nobeno rečjo,« je ponovila. »Ravno prav. Dédé je nesla najino izgotovljeno delo na prodaj in

Celjske novice.

KONCERT TROST V CELJU.

Se enkrat opozarjam občinstvo na koncert umetniške dvojice Trost, ki se vrši danes v četrtek 5. tm. ob 1/21. uri v mali dvorani hotela »Union« v Celju. — Sloves, ki ga uživata obojica umetnika širom v glasbenih krogih, jima bo gotovo napolnil dvorano do zadnjega prostora.

Zagrebške »Novosti« pišejo o dvojici Trost: »Anton Trost je jedan od najmuzikalnejših umetnikov, še smo u poslednjem vremenu opere čuli. Pianista, ki ne dolaze tonovi iz prstiju, več iz srca... Trost posieduje mehanično fino diferenciranu udar, on umije pjevati na svome instrumentu... Supruga g. Trosta iznenadila je svojom neobičnom snagom in nekom posebnom radošču muziciranja.«

Dunajska »Neue freie Presse« slavi Trosta posebno kot igralca Brahmusa ter pravi, da je dosegel s svojo zavestno umetnostjo udara resnično poetične efekte. —

Olomuški »Našinec« poroča zelo laskavo o koncertu ge. Claire Trost-Fiedler, da je v Bach-Lizstovih variacijah in zlasti v Lisztovi »Legendi«, kateri skladbi bomo imeli priliko slišati v Celju, pokazala svojo veliko tehniko in slikovitost prednjašanja. Brezprimerno mojstervska pa je odigrala Skrjabinovo nocturno in Saurovo »Boîte à musique.«

Mnogo laskavih ocen bi lahko še ponatisnili o umetniški dvojici Trost, a zato nedostaje prostora. Sicer pa bo imelo celjsko občinstvo v četrtek zvečer prilike dovolj, spoznati v g. Trostu in njegovi soprigi dva resna z globokim čustvovanjem obdarjena umetnika, ki bosta mahoma dobila poslušalce do celia v svojo oblast.

Da se bo koncert mogel točno pričeti, se občinstvo vproša, da si preskrbi vstopnice v predprodaji v trafiki ge. Kovac v Aleksandrovji ulici.

LUDSKO VSEUČILIŠČE V CELJU.

Prihodnje predavanje bo zopet v pondeljek, dne 9. januarja tl. ob pol' 20. uri v risalnici deške meščanske šole. — Predaval bo zdravnik g. dr. Rak o silno nalezljivi bolezni sram — srbecica ali garje. Ta grda bolezen je še danes zelo razširjena in je treba, da ljudstvo spozna vzroke te epidemije ter razume tudi način zdravljenja. Zatorej, naj nikdo ne zamudi lepe prilike, in si pomnoži znanje o domačem zdravstvu in ljudski higijenti.

PLANINSKI PLES.

Celjski odsek Sav. podr. SPD priredi v soboto 14. jan. 1922 v gornjih prostorih Narodnega doma običajni veliki planinski ples. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala, ker je na ta ples vabljena vsak, kateri se hoče enkrat dobro zabavati v družbi naših brilnih plansarjev. Toleta je promenadna. Na našem plesu nastopi prvkrat novozvajena Celjska narodna godba. Celjski odsek S. p. SPD.

BALETNI UMETNIŠKI VEČER V CELJU.

Balletni umetniški večer umetnice na nekdanjem »Imperatorskem gledališču« v Petrogradu, sedanje primabalerine »Narodne opere« v Ljubljani, gospa Helene Poljakove, s sodelovanjem umetnika »Moskovskega baleta«, Sergijevi Strešnjevi, in virtuoza ruskega narodnega inštrumenta, balalajke, g. Baumga-

rova, se vrši dne 21. januarja 1922 v veliki dvorani Narodnega doma v Celju ob 8. uri zvečer, s sledenjem vsporedom: 1. Romanca — Rubinstejn, izvaja gospa Poljakova. 2. G. Baumgarov — balalajka. 3. »Gopak« — A. Puni, izvaja g. Sergij Strešnjev. 4. Prelude v G-mol — S. Rahmaninov, izvaja gospa Poljakova. 5. G. Baumgarov — balalajka. 6. Umiračič labod — Saint — Saein, izvaja g. Poljakova. 7. Valse Caprice — A. Rubinstejn, izvaja g. Poljakova in g. S. Strešnjev. 8. Baumgarov — balalajka. 9. Malorosijski narodni ples — A. Puni, izvaja gospa Poljakova in g. S. Strešnjev. 10. Ruski bojarski ples, izvaja po narodni glasbi g. Poljakova. 11. Moravski ples — izvaja g. S. Strešnjev. 12. Baumgarov — balalajka. 13. Kitajski ples — P. Čajkovskij, izvaja g. Poljakova in S. Strešnjev. — Program je obširen. Kostume je izdelalo rusko umetniško društvo v Ljubljani. Z ozirom na redkost nujenega užitka in posebno za to, da se našim russkim bratom in sestram olaša obstanek, se občinstvo nujno vabi k temu umetniškemu večeru. Vstopnice se dobe v predprodaji pri Gorčič & Leskočku in eno uro pred začetkom pri blagajni. Druga društva se naprošajo, da na ta dan ne prirejajo nobenih prireditev.

Min. n. r. g. dr. Kukovec, ki se je mudil te dni v Celju, je včeraj 4. tm. popodpotoval v Beograd radi nevarnega obolenja min. dr. Žerjava.

Od južne železnice. V Celju so imenovani gg.: Karl Praunseis za višjega revidenta, Martin Knez za revidenta in Martin Novak za začasnega asistenta.

Učiteljsko društvo za celjski okraj ima v petek dne 6. tm. svoje glavno zborovanje v risalnici mestne osnovne šole v Celju točno ob 9. uri dopoldne. Na dnevnem redu so poročila društvenih funkcionarjev, volitve novega odbora, predavanje gospodine Anice Černejeve o temi »Oton Župančič kot otroški pesnik itd. Polnoštevilne udeležbe pričakuje društveni odbor.

V celjski župniji se je rodilo v letu 1921 420 otrok, od teh 219 dečkov in 201 deklica. Porok je bilo 175. Smrtna kosa je pa pobrala 450 oseb in sicer 251 oseb moškega in 199 ženskega spola.

Imenovanje. Polkovnikom je imenovan podpolkovnik, komandan celjskega pešpolka g. J. Naumovič.

Osebna vest. Za stalna jetniška pazišča sta imenovana Anton Rijavec in Franc Močivnik v Celju.

Zaključni venček diaške plesne šole bo v soboto 7. tm. v veliki dvorani Narodnega doma. Poskrbljeno je za lep potek večera. Čisti dobiček je namenjen Dij. kuhinji v Celju. Zato pričakujemo številne ga odziva na razposlana vabila.

Za božičnico občnih okoliških šol so določili dobrotniki samo v denarju lepo vsoto 37.687 K. Večje zneske so naklonili: okoliški obč. zastop 6000 K; drž. začetna dece 1500 K v denarju, 8 metrov sukna, 6 parov čevljev in 16 parov nogavic; g. Avgust Westen 4000 K in razsvetljavo dvorane ob prireditvi božičnice; tvrdka D. Rakusch 150 kg fine bele moke. Kolo Jugosl. sester 2000 K, upravnštvo hotela Union 2000 K; po 1000 K: Posojilnica v Celju in gremij trgovcev; tvrdka Goričar & Leskovšek 400 K

pokazala posteljo. Dédé je utihnila, in čutil sem, da je prestrašena stopila k vratom.

»Ali gospod spi?« je vprašala tiho.

»Da, pojdí se igrati!« je odgovorila gospa Gabin. Otrok pa ni šel. Gledala me je najbržje s svojimi velikimi očmi, vsa prestrašena in zmadena. Biti je morala zelo prestrašena, ker je prekučnila stol in zbežala.

»Umrl je! Oj, mama, umrl je!« so bile še zadnje besede, ki sem jih slišal.

Popoln molk je vladal. Margareta je sedela vsa potrta v naslonjaču in je nehal plakati. Gospa Gabin je brskala na prej po sobi in pri sebi govorila:

»Dandanašnji otroci vedo vse. Poglejte to malo. Bog ve, da jo dobro vzgajam! Kadar gre kaj kupit ali če nese izgotovljeno blago naprodaj, stejem minute, da sem gotova, da ne hiti preveč... Pa to je vseeno, ve pač vse, v hipu je spoznala cel položaj. Videla je samo tega mrtevga, njenega strica Franceta, staré še štiri leta in od tedaj... Pravih otrok sedaj tako ni več, kaj hoče!«

(Dalje prihodnjič.)

in okraskov za božično drevo v enakem znesku; vodstvo cinkarne 15 m q premočga, g. stavbenik Konrad Goligranc 500 K; po 400 K: gospa Ana dr. Kukovčevá, g. Rudolf Stermecki in g. Karol Jezerník; po 300 K: gosp. St. Lokar, Južnoštajhrianilnica in Konzumno društvo; gospode pek. mojstri J. Achleitner, M. Antie, F. Koren, J. Kirbisch in Fr. Vošnak so iz podarjene moke brezplačno priredili štručke in usmiljene gospe so uapekle precejšnje število potic. — Med najrevnejše otroke se je razdelilo: 6 popularnih oblek, 46 parov čevljev, 98 kosov topplaga perila, 110 parov nogavic. Vsako šolsko deto je dobilo tudi štručko in najrevnejši še potice. Za okroglo 8000 K pa se bode še nakupilo za obe šoli najpotrebnnejših knjig in učil za onereveže, ki si tega radi silno visokih cen sami nabaviti ne morejo. Veselje obdarovanec je bilo nepopisno in vodstvi obeli okol. šol si štejeta v častno dolžnost, izreči v imenu obdarovane mladine vsem blagim dobrotnikom in vsem drugim, ki so kakorkoli pripomogli k lepemu uspehu priredjene božičnice, najiskrenejšo, najsrečnejšo zahvalo. Vsi računi in izkazi darovalcev so v pisarni deške okol. šole vsakomur na ogled.

Aretacije v Celju. Peter Kosi je bil aretiran, ker je ljudi siloma z beračenjem nadlegoval. — Antonija Rebernak je bila aretirana radi vlačugarstva. — Jan Žebulák, rodom Poljak iz Grodeka, je bil aretiran radi potepušča.

Kino Gaberje. V petek 6. in soboto 7. se igra ameriška kriminalna drama v 5. deji. »Pustolovščine princese beračice ali mrtvaška roka«. Dejanje se vrši v Mehiki in Njujorku. V glavni vlogi nastopa Ester Carena. — V nedeljo 8. in pondeljek 9. tm. je na vrsti senzačni film »Požigalec«. V glavni vlogi Polda Müller. — V pondeljek 9., torek 10. in sredo 11. tm. veseloigrav v 4. dejanjih »Karel kot brivec«.

Obrtni vestnik.

Izvanredni občni zbor Občeslovenskega obrtnega društva v Celju. Dne 26. m. m. izvojeni novi društveni odbor se je na svoji seji dne 30. decembra slediče konstituiral: predsednik Ivan Rebek, podpredsednik Vinko Kukovec, talnik Miloš Hohnjec, blagajničar Drago Perc. Obenem je odbor sklenil sklicati izvanredni društveni občni zbor na 12. januarja 1922 (četrtek) zvečer ob 9. uri v restavracijske prostore celjskega Narodnega doma. Dnevni red zborovanja je sledič: 1. Dopolnilna volitve odbora in računske preglednikov. 2. Določitev članarine. 3. Ustanovitev podpornega sklada. 4. Sprememba društvenih pravil. 5. Slučajnosti. Vsi člani društva se vabijo k udeležbi.

Obrtni koledar za leto 1922. Že svinčno je bilo priobčeno, da naj prijavijo oni obrtniki, ki želijo naročiti obrtni koledar za 1922, svojo željo Občeslovenskemu obrtnemu društvu v Celju. Doslej se ni nikdo zglasil. Ker pa je gotovo, da se bodo pozneje kakor lani, tudi letos mnogi pritoževali, če obrtnega koledarja ne dobijo, pozivljamo tem potom opetovanje vse obrtnike, da si ta priročni in podučljivi žepni koledar naročijo in to najkasneje do 8. tm. društvu naznajo, ker bo potem društvo za vse naročnike, člane in nečlane, naročilo in račun poravnalo skupno, tako da s tem odpadejo znatni stroški za poštnino. — Društvo bo oddajalo posameznim naročiteljem koledar po izvirni ceni.

Organizacija mizarjev in strugarjev Na poziv obrtno-zadržnega nadzorništva Celje se zborejo na Kraljevo dne 6. tm. mizarji in strugarji celjskega sodnega okrožja, ki so sedaj organizirani v raznih kolektivnih obrtnih zadrugah, v celjsk

kolektivnih zadrugah. Obrtni zadruge, pri katerih so mizarji in strugarji včlanjeni, in katerim je na sreču dober razvoj obrtništva, naj same pozovejo prizadete člane k udeležbi pri tem zborovanju.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru. Slovensko obrtno društvo priredi letos obrtno razstavo v veliko večjem obsegu kakor lansko leto. Novo razstavo priredi pod naslovom: »Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.« Razstave se lahko udeleži vsak obrtnik, ki stanni v blvši Štajerski, Prekmurju in slovenski Koroški. Tudi obrtniškim vajencem vsej strani je dostopna; siromašnejše razstavljalce bo podpiralo obrtno društvo. Čas in prostor te velike razstave se bo še določil. Razstavni odsek »Slov. obrtnega društva« v Mariboru je že izvoljen. Interesenti naj se glede tozadevnih vprašanj obračajo nani.

Sokolstvo.

Celjski Sokol naznana, da se pridne z redno telovadbo moške dece prihodnjem teden. Vpisovanje je v soboto, 7. januarja od 2.—3. ure pop. v telovadnici. Vse natančneje izve naraščaj ob prilik vpisovanja.

Telovadnica Celjskega Sokola, ki je bila za nekaj časa zasedena, je sedaj očiščena. Za člane je v četrtek, 5. tm., zoper redna telovadba.

Sokolsko društvo Rogaška Slatina. Redni občni zbor sokolskega društva v Rog. Slatini se vrši dne 7. januarja 1922 ob pol osmi uri zvečer v društveni prostorih hotela »Solnce«. — Odbor.

Dnevna kronika.

Slovenska dijaška zadruga v Brnu. ki kot ekonomska organizacija podpira vse slovenske visokošolce v Brnu, obrča se na slovensko javnost, da ji pripomore v tem, za dijaštvu najkritičnejšem času izvrševati svoj namen in tako preprečiti, da ne zapade dijaštvu zoper oni nezgodni bedi, v kateri je živel v minilni. Razposlala je v to svrhu privatnim zavodom in posameznikom prošnje, v katerih si usoja prositi za primerne denarnine doneske, da jih bo mogoče podpirati in omogočiti študij vsaj najubožnejšim akademikom. S takimi malenkostnimi prispevki posameznikov je lansko leto »Slovenska dijaška zadruga v Brnu« na brata preko 36.000 krom čeških, s katerimi je podpirala predvsem tudi one, ki vsled pomanjkanja denarnih sredstev podpornih fondov niso bili delžni nikake štipendije. Slovenska rodeljubna javnost se roti, naj ne pusti dijaštvu brez pomoči, ker naj se zaveda, da to ni beračenje, ampak resna skrb za slovensko omladino, ki naj bo temelj naše bodočnosti.

Strahote gladi v Rusiji. Iz Teriokija se poroča: Bivši armenski voditelj Antonov Ovsjenko je na 9. vseruskem gorniškem kongresu poročal o posledicah lakote v Rusiji. Lakota je zavzela že tako strašen obseg, da jedo sestradači celo že človeško meso. Dogaja se, da morajo oblasti z orožjem ščititi grobove, da jih sestradači ljudstvo ne odpre. Samo v eni guberniji je že pred 1. novembrom umrlo vsed gladi 14.780 oseb, število pa se vsak dan še povečuje.

Prošnja. Kdo izmed vojakov, vrnvši se iz italijskega vjetušča, ve kaj za Albina Kupec, ki je služil pri pešpolku št. 87., 16. stotn., 4. baon, vojna pošta 34? Ranjen in vjet je bil 20. avgusta leta 1915 na visoki planoti Doberdor pri Gorici. Kdo kaj ve, naj poroča o njem na Alojza Kupec, Sv. Pavel v Sav. dolini pri Celju. Stroški se povrnejo in se da še tudi nagrada. 25

Minister dr. Žerjav je opasno obokel na pljučnici.

Sfridesetletnica smrti biskupa Dobrile. 13. tm. poteče 40 let, kar je umrl biskup dr. Juraj Dobrila, znani jugoslovenski domoljub in istrski rojak.

Ločitev cerkve od države v Češkoslovaški. »Prager Tagblatt« poroča, da se pripravlja v češkem naučnem ministru zakon, po katerem se ustane samostojne cerkvene občine. Kot vzgled bodo služile judovske verske občine. To bi bil začetek akcije za ločitev cerkve od države na Češkoslovaškem.

Razmejlitvena komisija z Italijo. Poročnik Karel Bratuž, šef sekcijske razmejlitvene komisije na Smežniku, kjer je še sedaj del maje nedoločen, je odpoklican v Ljubljano. Z delom prične komisija zo-

pet spomladsi, če ne bodo Italijani zoper vse zavlekli v svojo korist.

Železniški promet na progi Ljutomer—Gornja Radgona je bil 2. jan. zoper otvoren. Vse občine ob progi so morale na poziv voziti premog iz ormožkega premogovnika in založiti železnicu, da je pričela z obratom.

V Beogradu so zaprli vse šole radi naležljivih bolezni. Pouk se prične zoper dne 15. januarja.

Rusi v Berlinu. V Berlinu in najbližji okolici je sedaj okrog 100.000 russkih beguncov. Zadnji čas jih je posebno mnogo prišlo iz antantnih in neutralnih držav. Sploh se opaža, da se Rusi iz zapadne Evrope koncentrirajo v Berlin, kjer otvarjajo svoje šole, čitalnice in društva. Lekarnarji, odvetniki, tehniki, inženirji itd. se držijo z nemškimi tovariši v istem smotrečem delu. Mnogi russki-trgovci obnavljajo trgovinske zveze med Rusijo in Nemčijo. Otvorjenih je že čez 50 russkih knjigarn. Berlinske banke so ustanovali posebne zavode za delo z Rusijo.

Velika Praga. Sklenilo se je razširiti Prago, da se pritegne še 38 samostojnih okoliških občin k mestnemu okraju. Velika Praga bo imela 676.476 prebivalcev in bo zavzemala prostor 171.85 km². Stanovanj ima 167.951. Praški hoteli z 2214 sobami ne zadoščajo, da bi zadovoljili veliko potrebo povečanega prometa. V Prago je došlo lansko leto do oktobra 261.000 potnikov, povprečno 18.000 na mesec.

Koliko imamo častnikov v naši armadi? Ministrstvo za vojno in mornarico je izdalо izkaz častnikov v naši armadi, po katerem imamo 2 vojvodi, 24 generalov, 424 polkovnikov, 462 podpolkovnikov, 1097 majorjev, 861 kapetanov 1. razr., 1176 kapetanov 2. razr., 815 poročnikov in 1537 podporočnikov.

Vestnik invalidov.

Važno opozorilo za vojne invalide, vdove in šrote radi dodatkov k pokojnini.

Po čl. 21 zakona o invalidih z dne 15. decembra 1921 se ustavi s 1. januarjem 1922 izplačevanje dodatkov k pokojnini: 1. za invalida, ki jim je bilo povodom zadnjega pregleda priznano manj kakor 50% invalidnosti in sicer za njihovo osebo in za otroka; 2. za vse invalide dodatek za dva otroka, tako da jim ostane le za tretjega in nadaljnje otroke izpod dopolnjene 16. leta; 3. za vse vdove brez otrok, ki so mlajše kakor 45 let in sposobne za delo, morebitno nesposobnost morajo dokazati z nekolekavnimi izpričevalom, ki je izda brezplačno uradni zdravnik; 4. za vse invalide brez ozira na odsotke in število otrok ter za vse vdove brez ozira na število otrok, če plačujejo več kakor 30 din neposrednega davka (po odmeri davkov za finančno leto 1920/21).

Ker bo treba na temelju tega zakona na novo pregledati in popraviti vsa nakazila invalidom, vdovam in sirotom, ki so že bila pripravljena za izplačilo dne 1. januarja 1922, ne bodo mogli poštati v prvih dneh januarja. Prizadete stranke naj upoštevajo, da je s to spremembou zdrženo ogromno delo, ki bo izplačevanje zavleklo za nekaj časa. Vsakdo naj o tem obvesti svoje znance invalida in vdove in jim priporoča, naj opuste vsako pisimo in osebno pritožbo v Ljubljani. Uradni bodo skrbeli za to, da se bodo pokojninski prejemki v smislu goraj označenega zakona kar najhitreje nakazali.

Novi invalidski zakon. Z 31. dec. je stopil v veljavo novi zakon o invalidskih podporah in podporah zaostalih rodbin padlih vojakov. Novi zakon se v nekaterih bistvenih točkah razlikuje od dosedanjih določb, tako se v njem regulira tudi odškodnina rodbinam invalidov, ki so trpele pod sovražnikom; da je se zviša merilo za odmerjanje invalidskih podpor od dosedanjih 15 dinarjev na 30 dinarjev, v to svoto pa se ne računa niti penzija niti osebni invalidski davek. Po novem zakonu bo imelo pravico do invalidskih podpor mnogo večje število rodbin nego dosedaj. Dalje se v novem invalidskem zakonu regulira tudi vprašanje invalidskih dokladov, da doklad nimajo pravice invalidi z 20, 30 in 40 odstotki; istotako nimajo pravice do dodatkov roditelji padlega brez bračnih in sester in vdove pod 45 leti brez otrok. Vdove, stare nad 45 let pa imajo

pravico do doklad, ako dokažejo s spričevalom državnega zdravnika (ki je po členu 18. tega zakona brezplačen), da so popolnoma nesposobne za delo. Zakon stopi v veljavo dne 1. jan. ter so izdan tozadevne določbe vsem finančnim uravnam, ki imajo ulogo izvrševati novi zakon. Še tekom tega meseca izide natančen pravilnik, v katerem bo točno pojasnjeno poslovanje po novem zakonu.

Sestanek čevljarjev-invalidov se vrši dne 8. tm. ob 10. uri dop. v gostilni Janžek (Za kresijo). Pomen sestanka: Posvetovanje o ustanovitvi zadruge čevljarjev - invalidov. Vabljeni so le invalidi: mojstri, pomočniki in valenci.

Turistika in šport.

Mednarodni mojsterski šahovski turnir v Beogradu. Znani beograjski šahist odvetnik dr. Ovadia pripravlja sporazumno z »Jugoslov. šah. Savezom« mednarodni mojsterski šahovski turnir, ki se vrši 1. 1922 v Beogradu.

Sport. Št. 49—50. Ob Novem letu. — Našim naročnikom in čitateljem. — Smučarstvo in turistika. — Razmah slov. kolesarskega sporta v l. 1921. — Izredna glavna skupščina L. N. P. — V višini 12435 m. — Beležke.

Redna glavna skupščina Jugoslov. nogometnega Saveza se vrši 29. jan. v Zagrebu. Vsi podsavenci, tudi ljubljanski, morajo imeti občne zbrane poprej.

Prosветa.

»Njiva«, Št. 17/18 je izšla in prinaša zoper zelo raznovrstno in zanimivo vsebino: K.: Temelji »opoziciji«. — A. Držković: Okrog Male antante. — F. Omladić: Češka narodna cerkev. — Ivan Lah: F. M. Dostojevskij. (Nekaj nlegovin misli, zbranih o prilikli stolnici njegovega rojstva). — Omega: Misli psihologov. — France Veber: Anton Mahnič. I. Znanstvena nedostatnost Mahničeve metode. II. Popolna pogrešnost Mahničeve metafizike. III. Usodna posledica te metafizike na poedinih poljih filozofije.)

— M. Ambrožič: Narodna telesna vzgoja. — V bogatem »Listku« so zastopani: Alojzij Gradnik z jedkim sonetom »Veteranti«; — e — je napisal kratko posmrtnico russkemu pesniku Aleksandru Bloku in priobčil prevod njegove »Rusije« ter odloinkov iz »Jesenskega razpoloženja« ter velikega pomena ruske revolucije in mesijanizma, »Dvanajst«. — F. J. o priobčuje nekaj momentnih fotografij »iz potovanja po Italiji«. A. Debeljak je pa iz Pariza poslal feljton o Leonu d'Orfereju. V »Pregledu« najdeš obravnavane svetovne dogodke, krizo reparacij, zadeve zunanje in notranje politike, parlamenta, ustave, ločitve cerkve od države, oceno Ušeničnikovega »Uvoda v filozofijo ter obširen in zelo zanimiv referat o inostranih in domačih revijah. Na platnicah se nadaljuje dnevnik. — »Njiva« je edina napredna slovenska revija te vrste. Vedno rastoči krog njenih naročnikov dokazuje, kako potrebna je bila. V januarju izide sklepni zvezek prvega letnika. V drugem letniku bo imela »Njiva« 26 številk in bo izhajala redno vsakih 14 dni. Toplo priporočamo!

Visoka starost časopisa. »Münchener Neueste Nachrichten« so praznovale te dni 175 letnico svojega obstoja.

V Poltavi je umrl 28. dec. l. l. znani ruski pisatelj V. G. Korolenko, eden izmed poslednjih zastopnikov starejše ruske literarne generacije.

Dopisi.

Vojnik. V nedeljo, dne 8. jan. tl. predi dramatični odsek sokolskega društva v Vojniku igro »Mlinar in njegova hči«, 5. dejanj (7 slik). Med igro nastopi pevski zbor čitalnice. Začetek ob 15. uri.

Iz Petrovč. Na Novega leta dan je priredil »Sokol« v Petrovčah svoj prvi večer v prostorih g. A. Vodenika s prav lepim vsporedom, ki je vseboval dve čnodejanki, zborov in tamburaški nastop, srečolov itd. Dvorana je bila natlačena ter se je od prve do zadnje vrste prav pridno — kadilo. Gospoda! Če nastane požar, kako se hočete rešiti? — Prve igre nisem videl, zato sem s tem večjo slastjo sledil »Bóbu iz Kranja«, ki je bil v vsakem oziru dobro naštudiran in interpretiran na novo prenovljenem odrvu. Vrlo je tu sodelovalo p. t. učiteljstvo g. Jarh in gdč. Strikerjeva. Pod vedenjem vodstvom g. Jarha je nastopil domači

moški in mešani zbor ter nam podal narodne in umetne pesmi v čedno zaokroženi obliki. Ker vem, da je za nastop treba veliko truda in potrpljenja, zato moramo tudi glasbeno delo posebno podprtati. Točno in ubrano je sviral tamburaški kvartet vsem v razvedrilo. »Sokolu« v Petrovčah čestitamo iskreno na lepo uspelem in animiranem večeru. Le vrlo naprej! Přaznemu očesu se smeje srce, ko vidi toliko delavcev na idealni njivi vsestranske izobrazbe. In ko vabite zoper zapadne sosedje, pridemo prav radi »vasovat«. Kakor slišimo, se je lastnik dvorane že odločil, da oskrbi v bližnji bodočnosti primeren dostop dvorani, ki je sedaj edina v prijaznih Petrovčah.

Socijalna politika.

ODGOJA IN ZAŠČITA OBRINO-INDUSTRIJSKEGA NARAŠČAJA.

(Elaborat iz ministrstva za soc. politiko, ki nam ga je dal na razpolago min. n. r. g. dr. V. Kukovec.)

1.

Narodno gospodarstvo naše države je v veliki meri pasivno in to ledino radi tega, ker ne izdeluje potrebnih obrtnih in industrijskih izdelkov v lastni državi nego jih mora v veliki množini dobavljati iz inostranstva. To je dejstvo, katere ne zahteva daljnega utemeljevanja in je splošno priznano. En pogled v bilanca izvestja uvoznega in izvoznega gibanja zadostuje, da brezvomno ugotovimo, kako neugodno obtežuje naš gospodarski razvoj uvoz obrtnih in industrijskih izdelkov.

Po izločitvi utemeljevanja gori označenega dejstva iz razprave sledi vprašanje, ali so dani naši državi vsi predpogoji, da sprememimo postopečo pasivo v našo korist in ali je sploh priporočljivo, da usmerimo našo gospodarsko politiko v oni pravci, ki bi izdatno dvignil razvoj obrti in industrije, ali pa da se še nadalje favorizira pretežno agrarna politika.

Tudi to vprašanje najde brez težave naraven odgovor, ako imamo pred očmi plodovitost in razvoj cele države in ne samo enega dela četudi je ta del danes naš najprodiktivnejši del države. Ako s tega vidika premotrimo našo narodno gospodarsko celoto, ugotovimo pred vsem sledič nepobitno resnico: Srbija, Makedonija, Vojvodina, Slavonija in del Hrvaške, so zemlje izrazito agrarne strukture, kjer moramo najekonomičnejše razvijati agrarno gospodarstvo in ga z vsemi silami favorizirati. Rodovitnih tal poljedelske Šumadije ne moremo pokriti z industrijskim pepelom ne glede na to, da je tamošnje prebivalstvo še daleč od najprimitivnejšega industrijskega razumevanja in po ekonomičnem položaju in kulturni stopnji nepripravno za industrijski proletarijat, kakor ne moremo spremeniti že z lešom pokrite in peščene Slovenije v plodonosne pšenične poljane. Slovenija, Dalmacija, Bosna nimajo predpogojev, da bi mogle živeti od pičlosti lastnih agrarnih zemelj. Imajo pa vse predpogoje industrijske zemelje, vodne moči, premog, rude in prebivalstvo, ki je po izobrazbi in ekonomskih potrebah že trdnio krenilo na pot industrializacije. Predpogoji, vstvarjeni iz geografskih, geoloških in gospodarskih razlogov, vsiljeni iz socialnih in eksistenčnih potreb širokih plasti naroda, osnovljajo prirodno narodnogospodarsko orientacijo naše države v pravcu, da se naj v Srbiji, Vojvodini, delu Hrvaške in Slavonije goli in pospešuje poljedelstvo in živilnoreja, a v Sloveniji, Bosni, Dalmaciji

zagotovi obrti in industriji pravočasno pomladek, ki bo kos velikim zahtevam bodočega razvoja. Velike važnosti je za narodno gospodarstvo države ekonomija uporabe surovin, ekonomija mehaničnega dela in organizacija sistematične industrializacije. A še veliko večje važnosti je v narodnem gospodarstvu ekonomija uporabe človeškega dela, in smotrena organizacija te delavne sile. Kako moremo in kako moramo organizirati vzgojno delo obrtnega in industrijalnega pomladka, katere človeške sile bodoemo izbrali za obrtni in industrijski naraščaj, kako bomo te sile izklesali do popolnosti, jih vzdržali pri svojem poklicu, komu bodoemo izročili to vzgojo, to so glavna vprašanja, od katerih odvisi vsa bodočnost narodno-gospodarskega razvoja naše države.

Ako zabeležimo končno še dejstvo, da je z ugodno rešitvijo teh vprašanj v najtejnji zvezni tudi splošni razvoj kulture in civilizacije našega naroda, bo vsakemu jasno, da moramo vprašanja temeljito in sistematično rešiti. Kulturi in civilizaciji sta samovoljnost in neurejenost ravno tako sovražnika, kakor sta pogibeljna industrijskemu razvoju. — Skrajni čas je torej, da zagotovimo v interesu našega gospodarstva in v interesu našega kulturnega prebujenja in samoosvojenja obrti in industriji razvojne možnosti, katere zahtevajo poleg prirodnih zankov in ustrojstev moderne tehnike tudi strokovno izkušeno, socijalno utrjeno in umno široko izobraženo delavstvo. To delavstvo si bodoemo pa ustvarili jedino z globoko in sistematično zasnovano vzgojo in z resno in splošno zaščito delavskega podmladka.

(Dalje prihodnjic.)

ZA NРАVNI PREPOROD NARODA!

Da je ta preporod potreben, kdo bi hotel in mogel tajiti? Kdo bi hotel zagovarjati surovost in podivljano ljudstva po vojni? Kdo, ki je sam resnično izobražen, bi ne želel, da bi naše ljudstvo plemenitejše mislio, govorilo in živel? Pa bodo kdo stranke katerekoli! Naj smo si sicer še tako različnega mišljenja in stremiljenja, v tej eni točki se lahko združimo vsi! Okoli tega idealja — naš narod npravno dvigniti in ga oplemeniti — se moremo in moramo združiti vsi posledno misleči, sicer ne bo uspeha, marveč se bomo pogrezali le še v večjo surovost in nemoralnost. — Zato se je v teku tega leta sestavil odbor za npravni preporod naroda, obstoječ iz pripadnikov raznih strank. Sklep posvetovanja tega odbora je, da se začne z novim letom izdajati nov list »Preporod«, čigar svrha je npravna povzrida naroda. Drzno je, v tem času začenjati z novim listom. A izkazalo se je, da je gibanje brez glasila nemogoče. Cena listu bo kar mogoče nizka, da se čim najbolj razširi in ideja npravnega preroda prešine vse naše ljudstvo. List bo nepolitičen in nestrankarski. Vse šole, društva, zavodi in druge korporacije kakor tudi vsi posamezniki, poštenjaki in plemenitniki, ki želijo npravnega zboljšanja naroda, naj podpirajo to velekulturno in narodno akcijo s tem, da si naroči ne glasilo. V nedeljo 22. januarja pa bo v isti namen v veliki dvorani Uniona v Ljubljani velik shod, celodnevno zborovanje. Vsa posledna slovenska javnost se opozarja in vabi, naj posveti temu vellkemu stremiljenju potrebno pozornost s tem, da se tega zborovanja udeleži. Po tem vellkem shodu naj pa bili po posameznih krajinah manjši shodi z isto svrho. Na ta način bo mogoče misel npravnega preporoda zanesti med ljudstvo, da zavlada zavest: če hočemo, da prdejo boljši časi, morajo biti napred — boljši ljudje.

Narodno gospodarstvo. RAZMIŠLJEVANJA O VINSKI TRGATI VI 1921 NA DRŽ. VINARSKI IN SADJARSKI ŠOLI V MARIBORU.

(Poroča ravnatelj Andrej Žmavc.)

(Dalje.)

Poskusni parceli, ena okopana, druga neokopana, ste pokazali to razliko, da je imel moč od poslednje precej več kislino in so trsnli listi na njej prej porumeneli vsled suše, kar dokazuje, da je bilo normalno zorenie na neokopani parceli oviran vsled bujnega plevela, ki ni zadrževal vlage v zemlji, marveč je nje osnjenje celo pospeševalo. Manjši trt s kaliforniško brozgo po rez-

koncem marca proti odiiju ni moglo biti učinkovito, ker ta bolezen ni nastopal, odnosno se je preprečevala z rednim žveplanjem. Omeniti je, da žvepolo ni bilo pravvrstno. Nabavne organizacije morajo vse storiti, da nam preskrbijo takih sredstev — semkaj spada tudi modra galica — samo najbolje kakovosti.

Dognalo se je že neštetokrat v najrazličnejših razmerah in letih, ko je personospora močno pustošila po zanemarjenih vinogradih, da je tako imenovana bosnapasta (bakrena pasta »Bosna«), pravilno uporabljana, čisti modri galici enakovreden preparat, vrhutega pa še ceneje in bolj enostavno uporabna nego bakrena galica. Prihranki na stroških so znatni, uspeh pa enako dober.

Lepo suho jesensko vreme in pa popolnoma zdravo grozdje, kakor redkokedaj, je naravnost velevalo, da odlašamo s trgovitvijo. Da se je pozna trgovci obnesla z velikim pridom, o tem smo že govorili in je drugih dokazov dovolj, ako primerjamo letošnje vinske kvalitete od ranih in poznih trgovatev.

Zaman pa smo pričakovali na pozno zorečih sortah tvorbo tako imenovane žlahtne gnijobe in v nadaljnem žlahtno-gnijilih jagod odnosno rozin, iz katerih bi se moglo napraviti nekaj jagodnih izbir kot vinskih specialitet — četudi na račun kvantitete. Je primanjkovalo vlag za to ob pravem času. Ker je kaj tacega pri nas vsled posebnih klimatičnih razmer sploh redko mogoče in se take vinske kvalitete ne cenijo primerno, nima to v našem vinskiem gospodarstvu niti zdaleka take vrednosti, kot n. pr. v nemškem Porenju, kjer so dosegli svetovni sloves svojim vinskih pridelkom barš s takimi najfinnejimi izbirami.

V vinogradu »Kalvarija« se je vršila glavna trgovatev meseca oktobra, in sicer z večine v drugi polovici tega meseca, ko je bila trgovatev povsod naokoli več ali manj že končana. Dve manjši parceri z rizlingom sta se pa pustili z grozdom na trti še do 5. novembra. Grozdje je ostalo izredno lepo in zdravo, da je izgledalo, kakor bi izzarevali iz njega zlatorumeni solnčni žarki izva vročega poletja. Kvaliteta se je izboljšala, a ne toliko radi prirastka na sladkorju v zadnjih dneh, nego vsled tega, ker se je znatno zmanjšala količina kislino v primeru s prej spravljenim grozdom. Tako je 5. novembra srečno končala najpozneja trgovatev v mariborski okolici — hkrati dozdevno v celi Jugoslaviji — ob lepem, mitem jesenskem vremenu.

Težko si je danes nabavljati moderne tehnične pripomočke za obdelavo grozja. K tem spada tudi dobra preša ali stiskalnica. Stare lesene preše, solidno zgrajene, imajo velike prednosti, pa tudi svoje slabe strani; z njimi se dela navadno prav dobro, a vselej mnogo prepočasno; lesene preše rabijo mnogo prostora, rokovanje z njimi je včasi nevarno. Novih leseni preš si danes skoraj nikdo več ne naroča radi previsoke cene. Ponekod so že razširjene preše na vijak, ki zavzema malo prostora in se z njimi prav lahko rukuje. Čisto železna konstrukcija preše ni priporočljiva; boljša je kombinacija železnih delov z lesenimi radi bolje izrabe pritiska in da ne pride mošt v dotiko z železom, kar ima pozneje lahko za posledico počrenje vina, ki se da sicer odpraviti z umnim postopanjem. Zato naj bi bil vijak vdelan vedno v gornji, ne pa v spodnji del preše ali v prešna-tla. Vse te prednosti in mnogo drugih ima hidravlična preša (boljša je s pritiskom od zgoraj nego obratno!), ki si je pa malo vino gradnik ne more nabaviti niti se mu ne bi izplačala. Priporoča se nje skupna uporaba, predvsem zadružna. Ali takih zadrg pri nas žal nimamo. Ko nastopi v našem vinogradništvu kriza, velika gospodarska stiska, bodo morda nastale take organizacije, če ne bo prepozno za izdatno odpomoč. Taka udruženja bi morda nastala baš v ugodnih prilikah, ki bi se mogle še bolj izboljšati; prehod v slabje čase ne bi bil tako občuten, nikoli pa ne katastrofalen, kakor se je sicer upravičeno batiti, ako se bolje ne pripravimo za pretresi v vinskem gospodarstvu, ki so po mnemu resnih večšakov neizogibni v doglednem času. Vinarska in sadarska šola v Mariboru je nabavila letos novo hidravlično prešo z dvema košema, ki se bo že v letih izplačala popolnoma. Pri razmeroma majhni vinski produkciji — sadja letos žal sploh ni bilo za prešanje — se je

dobilo s to moderno napravo približno 10 hl močja več, nego so ga mogle stare preše na vijak iztisniti. Upoštevati bi se še moral, koliko časa in dela se je tem prihranilo; nočno delo v prešnici je sploh odpadlo, ker se je mogel yes grozni material obdelovati sproti. (Dalje.)

IZ KONFERENCE DRŽAVNIH VINARSKIH STROKOVNJAKOV.

Po iniciativi g. poljedelskega ministra Puciča se je vršila meseca julija t. l. v Bukovem pri Negotinu konferenca vinarskih strokovnjakov iz cele kraljevine SHS. Iz Slovenije so se konference udeležili gg. kmetijski svetnik Bohuslav Skalicky, viš. vinarski nadzornik Fran Matiašič in vin. ravnatelj Anton Puklavec.

Ker se je na konferenci razpravljalo o vprašanjih, tičičih se vinarstva cele države, prinašamo tudi mi na njej sklene resolucije našim vinogradnikom v vednost.

I. točka dnevnega reda, ki se je predložil konferenci se glasi: Izkustva o adaptaciji ameriških podlog in njenih križank (hibrid), preizkušenih v posameznih pokrajinih v raznih zemljah; o njihovem zadržanju (afiniteti) napram domaćim vrstam trte pri cepljenju, z ozirom na rodovitnost in trpežnost trsa.

Po vsestranskem razmotrivanju tega vprašanja sklene konferenca naslednjo rezolucijo:

a) Dosedajna izkustva pri obnavljanju vinogradov nam kažejo, da naj se vrši izbor najboljših podlog v prvi vrsti na podlagi praktično izvedenih preizkušenj. Izbor posameznih podlog za pojedine pokrajine se prepušča, kakor do sedaj, tamošnjim strokovnjakom. Spremembe pri izboru kakih podlog so dopustne le na podlagi čim številnejših novih preizkušenj po raznih delih dotične pokrajine, določenih po iniciativi strokovnjakov. V vsakem prekuševalnem vinogradu se mora preizkusiti vsaj 5 priznanih podlog za apnene zemlje in sicer izmed teh-le vrst: 1202, 420 A, Telegi 8 B, 41 B, Ganzin st. 1, Peč st. 1 in 1 R.

b) V zvezi z navedenim je potrebno, da se po vseh pokrajinah izvede kartiranje vinogradskih okolišev ter za to dovolje potrebna sredstva.

c) Za manj apnene zemlje se bodo tudi nadalje postopalo po dosedanjih izkušnjah; preizkuševale pa se bodo tudi vrste podlog, ki se tudi po drugih pokrajinih dobro drže. Za preizkušnje je rabiti ponajveč: ripario Portalis, rupestris du Löt, 3309, rup. Goethe st. 9, 1616 in ripario rupestris Schwarzmann.

g) Strokovnjaki morajo redno sledovati vprašanje direktno rudečnih križank (direktnih producentov), a od strani države se mora skrbeti, da se razmnoževanje do sedaj razširjenih vrst direktno rudečnih križank, ki ogrožajo sloves naših vin, nadalje onemogoči.

II. točka se glasi: Izkustva o raznih načinih cepljenja z ozirom na percent zarastkov in podatki o proizvodnji cepljenk v vsakej pokrajini.

Rezolucija: a) Cepljenje naj se tudi nadalje proizvaja v zrelem in zelenem stanju rozge, kakor je to mogoče z ozirom na podnebne, gospodarske in zemljische prilike. Za proizvodnjo na malo in njeni vršenje od vinogradnikov samih s pripomočjo domaćih ljudi, treba je dati — ako to klimatske razmere dopuščajo — prednost cepljenju na zeleno. Kadar gre za proizvajanje cepljenk na veliko ali za državno akcijo, osobito v novih predelih države, se bolje priporočuje cepljenje na suho in stratifikacija.

b) Za osiguranje čim večjega procenta zarastkov pri cepljenju, ozir. vkoritenje pri običajnem saljenju sploh, je treba skrbeti, da se pridela dovršeno zrela loza. Zaradi tega bo nove trdne matičnjake zasajati bolj na jugu države.

III. točka: Domače vrste loze (trte) za belo vino, črnilo in za jelo. Poselnosti pri načinih spravljanja vina; najpogosteji pogreški in bolezni; popravljanje in ločenje vina.

Rezolucija: a) Strokovnjakom se naroča, da tudi nadalje proučujejo grozdne vrste svojega področja ter od teh izberejo čim manjše število vrst, kakor za vino tako za jelo, katere v svojem delokrogu razširjajo in priporočajo.

b) V svrhu kolikor mogoče popolnega spoznanja jugoslovenskih vrst loze je treba osnovati v vsaki vinorodni

pokrajini po en sortiment domaćih trdnih vrst iz cele države, najsibro pri vinarskih šolah ali pri trdnih nasadih.

c) konferenca konstatuje, da je kletarstvo v večjem delu države na zelo nizki stopnji ter povdinja potrebo, da država istočasno s pospeševanjem obnove vinogradništva vpliva čim energičneje tudi na napredek kletarstva.

(Dalje prlh.)

Prevozna tarifa za vino, ki se izvaja v inozemstvo, se po odloku ministra saobračaja zniža počenši s 1. januarjem 1922 za 50 odstotkov.

Tovarna platna v Varaždinu. Vec hrvatskih podjetnikov namerava v Varaždinu osnovati tovarno za platno. Intervju trpežne kvalitete. V ta namen so pričeli organizirati zbiranje predliva, ki ga v okolici Varaždina veliko izdelujejo.

Dobava mila. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 30. januarja 1922 pismina ofertaina licitacija za dobavo 1000 kg belega mila in 4000 kg kalljevega mila. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava predliva (konoplje). Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 13. januarja 1922 pismina ofertaina licitacija za dobavo 20.000 kg predliva (konoplje). Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Trgovsko - obrtna zbornica Štajerska je v svoji seji 29. dec. sklenila nov volilni red. Zbornica bo deljena odsej v tri sekcije in se bo imenovala »Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani«. Vsaka sekcija bo imela po 16 članov (po 8 iz bivše Kranjske in blvše Štajerske s Prekmurjem). Volitve bodo neposredne in tajne. Voli se za dobo 5 let. — Zbornične doklade se bodo znižale za 5% na 25%. — Zbornični zastopnikom na obrtnonadaljevalni šoli v Sv. Jurju ob. j. ž. je imenovan g. Jos. Čretnik, v Murski Soboti Lud. Brumen, v Šmarju pri Jelšah Mart. Jesenek. — Sprejel se je predlog, storiti vse korake, da centralna vlada osnuje na Dunaju jugoslov. trgovsko - obrtno zbornico, ki ima skrbeti za trgovske odnose z domačo državo.

Anketa o ustanovitvi sladkorne tvornice za Slovenijo in Hrvatsko se je vršila 21. dec. v Zagrebu. Izvolil se je pravljilni odbor, v katerem so tudi Slovenci dr. Dimnik, Drag. Hribar in Fr. Malasek.

Cene tobaku in svalčicam so se 1. jan. zopet za nekaj zvišale.

Dobava zadnjega predliva. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 17. februarja 1922 pismina ofertaina licitacija glede dobave 60.000 kg zadnjega predliva. Predmetni oglas je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Borza 4. januarja.

Curih, devize: Berlin 2.72, Newyork 5.16, London 21.70, Pariz 41.40, Milan 21.95, Praga 8.00, Budimpešta 0.78, Zagreb 1.90, Varšava 0.17, Dunaj 0.18, Žigljan 0.11.

Beograd, valute: dolarji 70, marke 38, leji 54, levi 47; devize: London 296, Pariz 574, Ženeva 1335, Praga 111, Dunaj 1.08, Berlin 37.75, Milan 301, Budimpešta 11.50.

Razne vesti.

Debravdachja. V Ljutomeru je bil svojčas aretiran tamkajšnji

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 30,000.000.

Vr ednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

Pomnilno varni zavod.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od usakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Poštné položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednosne papirje, vložne knjižice itd. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvršuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh v st pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaka nasveti v vseh denarnih prašanjih.

Telefon štev. 35.

: Prva jugoslovanska izdelovalnica modrcev in drugih podobnih izdelkov. :

Modrce po natančni meri

pase za bok, držala za pase, ravnodržne pase za mlade deklice, trebušne pase vseh vrst izdeluje samo špecialistinja za modrce in drugo

Draga Vrečko, Celje

Samostanska ulica št. 8
I. nadstropje. 71

Sprejem ajo se tudi modri ci v popravila in čiščenje.

češki nacijonalec, je zasledoval ženo častnika, ki ga je poprej že večkrat svartil.

Zadnja poročila.

Akademска омладина proti italijanskim izzivanjem.

Dunaj, 4. jan. Dne 2. tm. se je vršil protestni shod jugoslov. akademiske omladine v prostorih jugoslov. akademije. Sklenjena je bila rezolucija, v kateri omladina najenergičneje protestira proti žalitvi naše državne suverenosti po italijanskih vojnih ladjah. Zahteva: 1. da se brez odlašanja evakuira tretja cena, 2. da italijanske vojne ladje brez odlašanja zapuste naše teritorialne vode, 3. da naša vlada brani našo državno suverenost, odbije italijanske zahteve in sama zahteva od Italije zadosečenje, 4. da naša vlada obvesti Zvezo narodov o žalitvi naše državne suverenosti. Jugoslov. akademiska omladina bo v odločilnem momentu z vsemi silami in tudi s krvjo znala braniti suverenost svoje narodne države.

Bolezni ministra dr. Žerjava.

Beograd, 4. jan. Danes se je stanje dr. Žerjava znatno izboljšalo. Upanje je, da ne nastanejo komplikacije.

Škandalozno obnašanje duhovnika v vlaku.

Savinjska dolina, 4. jan. Danes povoldno se je vozil s savinjskim vlakom kaplan iz Velenja. Bil je pijan in je v vlaku klofutal deco, ki se je vračala iz celjskih šol. Ko ga je neki obrtnik mirno opozoril, naj se ne obnaša tako surovo, je tudi njega trikrat udaril v obraz. Zadevo ima v rokah odvetnik, ki je proti nasilnemu kaplanu vložil tožbo. Lepi oznanjevalci Kristusovih naukov!

Lahko skušajo zakrivati svoje finančne bolečine.

Ljubljana, 5. jan. Italijanski generalni konzulat v Zagrebu objavlja: Vse vzemirajoče vesti glede položaja Italijanske eskomptne banke so izmišljene. Banka je pooblaščena, da vrši mnogostranske bančne posle in bo v kratkem zopet otvorjena.

Zakaj potuje Cita v Švico?

Berlin, 4. jan. »Achtuhrabendblatt« poroča, da ima bivša cesarica Cita s potovanjem v Švico poseben namen. Hoče baje priti v Budimpešto, se predstaviti v parlamentu ter tam prečitati pismo ekscesarja Karla, s katerim se ta odpoveduje madžarskemu prestolu za sebe, hoče pa, da se proglaši njegov sin za madžarskega kralja.

Vsak Jugosloven mora biti član »Jugoslovanske Matice«!

52 teden. **Izkaz**

o zaklanih živalih od 26. 12. do 1. 1. 1922 v mestni klavnici v Celju,

Ime mesarja.	bikov	vovov	krav	telic	telef	pršitev	ovac	koz
Junger Lud.	—	—	3	—	—	—	—	—
Janžek Martin.	—	—	1	—	—	—	—	—
Jerič Simon.	—	1	—	2	—	—	—	—
Rebeuscheg Fr.	1	22	1	1	7	2	—	—
Suppan Ivan.	—	2	—	1	—	—	—	—
Zavodnik Andrej.	2	18	—	4	5	—	—	—
Senič Franc.	—	—	2	1	—	—	—	1
Pavlinc Franc.	—	—	—	1	5	3	—	—
Potekal Ludv.	—	1	—	—	—	—	—	—
Pungeršek Ivan.	—	—	—	1	1	—	—	—
Friedrich Ivan.	—	—	—	—	1	—	—	—
Voisk Adolf.	—	—	—	1	1	—	—	—
Esih Matija.	—	—	—	1	1	—	—	—
Lapornik Ivan.	—	—	1	—	—	—	—	—
Leskošek Ivan.	—	—	1	—	—	—	—	—
Kroflič Alojz.	—	—	—	1	—	—	—	—
Urbančič Adolf.	—	—	14	—	—	—	—	—
Zany Viktor.	—	—	4	—	—	—	—	—

Lastnica in izdajateljica:
Zvezna tiskarna v Celju.
Odgovorni urednik: Vekoslav Spindler.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Proda se

skoro še nov harmonij s šestimi izpremeni ter starejši, zelo dobro ohranjen klavir (firma Jos. Schneider, Dunaj). Naslov v upravi 26

Prostovoljna licitacija

različnega pohištva, kakor postelje, posteljne vloge, otomane, fotelji, mize, stoli, olander, voziček, sodi, deske, itd. zaradi odselitve v soboto, dne 7. tm. pri

Josip Perc,
trgovec,

Mariborska cesta 15, pri vojašnici.

Kupim

pšenico

vsako množino, očiščeno, 1500 K za 100 kg.— Ponudbe in vzorce na Al. Kupec, mlinar, Sv. Pavel Sav. Dol. 1

V kavarni hotela „Evropa“ v Celju se sprejme 19 2-1

kavarniški učenec.

Zglasiti se je v pisarni hotela „Evropa“.

Vpokojenec

srednjih let, sposoben za korespondenco, več tudi tujih jezikov, želi stopiti v službo takoj ali pozneje pri kakem podjetju, v tovarni, skladisču ali drugod. Ponudbe na upravnštvo pod »Zanesljiv«. 14 1

Ugodna priložnost za nakup!

Razprodaja!

Zaradi preselitve se proda cela zalog blaga in sicer raznovrstni ženski in otročji klobuki, otroče čepice, pajčolani, traki, rožice in tako dalje po najnižji ceni! **Roza Perc,** modistinja CELJE, 15 2-1 Gospoška ul. 4.

Sprejme se kot prva moč za v Maribor trgovski sotrudnik

verziran v vseh poslih špecerijske, detajlne in engros trgovine. Oni, ki so vajeni trgovskih pisarniških poslov, imajo prednost. Ozira se le na tiste, ki imajo v tej stoki dobro in daljšo prakso. Plača dobra. Ponudbe na pošt. lež. pod »Špecerija«, Maribor, gl. pošta. 18 2-1

Martin Taček-a nasi.

Ivan Taček ml. Celje, Gosp. u. 21.

Priporočam momentno (brzo) odstranjenje madežev iz moških in ženskih oblek, kakor kemično snaženje in barvanje gotovih oblek in posameznih komadov. 16 Barva se v vseh barvah in tudi po vzorcu 2-1

Ant. Lečnik urar in juvelir CELJE Glavni trg 4, 55-50 (prej Pacchiallo).

Fižol, krompir, suhe gobe in deželne pridelke kupuje po najvišjih cenah špecerijska trgovina

Celje • PETEK & DRUG • Celje

Neobrahljive kavčukpete za čevlje

Salma

Poštni ček.
rač. 10.598

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Telefon
št. 75 in 76

Delnička glavnica 50,000.000 krov.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondi nad 45,000.000 krov.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptaju in Brežicah. 264 50-47

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Jetika! Špecialist za pljučne bolezni Dr. Pečnik ordinira v torek in petek: 11-12 in 2-4 ure v Mariboru, Razlagova ulica 21. V Št. Jurju ob j. ž. v četrtek celi dan.

Prosto stanovanje

dobi v **Mestinju** (Smarje pri Jelšah) blizu kolodvora vpokojena ali drugače preskrbljena žena ali zakonski par brez otrok; kot protiuslugo se pričakuje v gospodinjstvu nekaj sodelovanja. Pojasnila daje **Mina Petriček** v Žalcu,

Trajno mesto!

Skladiščnik

več v železninski stroki, se išče za takojšnji nastop v veliko tovarno železnine, v večjem mestu Jugoslavije. Reflektira se samo na prvo razredno in zanesljivo moč. Ponudbe pod »Magaciner 999/III-4« na Interreklam d. d. Zagreb, Jurjevska ul. 31.

Komptoarist

več nemške in hrvatske korespondence, izvežban strojepisc, s predznanjem knjigovodstva, se sprejme pod dobrimi pogoji s takojšnjim nastopom. Prednost imajo, ki znajo nemško stenografijo. Ponudbe pod »Komptoarist 999/III-4« na Interreklam d. d. Zagreb, Jurjevska ulica 31.

Nadmagaciner

Veletrgovina železnine v Jugoslaviji išče za takojšnji nastop večega, v stroki izvežbanega nadskladiščnika, kateri bi poleg tega opravil tudi pisarniška dela. Ponudbe pod Nadmagaciner 999/III-4, Interreklam, d. d. Zagreb, Jurjevska ulica 31.

Vinicar oženjen, brez otrok se sprejme. Isti mora biti več v vinogradstvu in sadjarstvu. Dobi stanovanje in hrano. Plača po dogovoru, nastop takoj. Ponudbe je poslati na MIRKO FERKOVIČ Stenjevac pri Zagrebu. 1306 2-2

Vešči prvi detajlist

železninske stroke dobi pod dobrimi pogoji mesto v veletrgovini z železom v Jugoslaviji. Želi se takojšnji nastop. Ponudbe pod Detajlist 999/III-4 Interreklam d. d., Zagreb, Jurjevska 31.

Obl. konc. posredovalnica za promet z realitetami 148 50-48

Anton P. Arzenšek

Celje, Kralja Petra cesta št. 22. posreduje pri prodaji kakor tudi pri nakupu hiš, vil, graščin, zemljišč, industrijskih podjetij itd. vescno in pod ugodnimi pogoji.

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c. 18
se priporoča za mnogobrojni obisk
V zalogi vse nove so-kolske potrebščine!

POSTREŽBA TOČNA!

SALAME

Prve vrste NOVO BLAGO
Povsem zrela!

se dobiva povsod.

Prva hrvatska tvornica salam, suhega mesa in masli

M. GAVRILOVIĆ SINOV

d. d. 1169 Petrinja 30-16

Glavno zastopstvo za Slovenijo:
R. Bunc in drug
Celje Ljubljana Maribor

Stavbeno in galerijsko kleparstvo

Ant. Jošta nasl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8

se priporoča za izdelavo vznakovrtnih stavbenih in galerijskih del. Kritja streh, zvonikov, popravila istih, naprava strolovodov itd. Izvršitev točna.

Gene zmerne. Za izvršeno delo se jamči.

Modni salon za dame in gospode

IVAN BIZJAK

CELJE, Prešernova ulica, CELJE

Posrečilo se mi je vsled preureditve mojega obrata cene pri fazoni znižati za 200 do 300 K.

Garantiram najnešo in najtočnejšo izvršbo po najmodernejših modelih. Tudi imam precejšnjo zalogu nafinejšega blaga po zmernih cenah.

!!!! Plesne toalete po izvanredno nizkih cenah !!!!

Cene znižane! 1370 2-2 Postrežba točna!

Trgovina z galanterijskim, modnim in norimberškim blagom ter kranjskimi izdelki po najnižjih cenah

Fr. Kramar

v Celju, na Kralja Petra cesti. Zaloga cigaretnega papirja in stročnic.

Oglejte si manufaktурно trgovino J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra. Priporoča se vsem odjemalcem: na drobno in debelo.

Dospela je velika množina inozemskega blaga po zelo nizkih cenah; na primer sukno za moške in ženske obleke, cefir, šifon in raznovrstno manufakturno blago.

priznano dobri čevlji
znamke

„ZORA“

in raznovrstno perilo

najceneje

A. Frece, Celje

Aleksandrova ulica 4

1185 4

Jadranska banka

Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Celje

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v tu- in inozemstvu.